Pápa Város Önkormányzatának
Gazdasági Programja

2025-2029

Elfogadta:

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete
a 24/2025. (III.27.) határozatával

I.
Bevezetés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a értelmében a képviselőtestület közép- és hosszú távú elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, amely a képviselőtestület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Pápa Város Önkormányzatának (továbbiakban: Önkormányzat) gazdasági programja egy meglehetősen ellentmondásos időszakban kerül elfogadásra. A pandémia, majd az energiaválság okozta válság utáni gazdasági megerősödés lendülete az elmúlt évben megtört, a helyi gazdaság teljesítőképessége jól láthatóan csökkent. Az a makrogazdasági környezet, melyben a gazdasági programot el kell fogadni, szintén számtalan bizonytalansági tényezőtől szenved (pl. energiahordozók árai, forint árfolyamának hektikus változása, Uniós források hiánya stb). Ebben a helyzetben kell a pápai gazdasági életet megújítani, a társadalmi, demográfiai folyamatok tekintetében pozitív fordulatot elérni, megerősíteni és megőrizni a jelenleg meglévő szociális hálót.

A gazdasági program stratégiai céljai:

- A város vonzó munkahely-kínálatú településsé váljon, amely képes a Pápára irányuló munkaerő-áramlások indukálására.
- Pápa és Győr közös gazdasági kapcsolatrendszerének erősítése, elsősorban a járműipari klaszter támogatása és kibővítése terén.
- A város vonzó befektetési környezetet teremtsen. A meglévő ipari terület, illetve az ipari parki szolgáltatások javításával erőteljes és fenntartható legyen a gazdasági fejlődés
- Innovációs városfejlesztés. Fejlett és innovatív vállalkozói infrastruktúra eredményeként stabil és diverzifikált gazdasági struktúrával rendelkezzen a város, amely magasabb hozzáadott érdek előállítására képes.
- A korábban kijelölt és infrastrukturálisan előkészített ipari, gazdasági területeit, valamint a jó területi és műszaki adottságokkal rendelkező barnamezőit újrahasznosító gazdaságpolitika nyomán a város gazdasága újabb jelentős terület-igénybevétel nélkül növelje a gazdasági tevékenységet.
- A gazdasági élet meghatározó szereplői – a munkaadók, munkavállalók, a civil társadalom, a gazdaság-és fejlesztéspolitikai döntéshozók – között létre jött partnerségi kapcsolat fenntartása, további lehetőségek keresése.
- A város vonzó lakóhely kínálatot is biztosítson a Pápán maradó és a Pápára költöző munkaerő számára egyaránt. Ennek megteremtéséhez élhető, gondoskodó városra és együttműködő közösségek városára van szükség.
- A város őrizze meg, lehetőség szerint növelje népességét, javítsa a fiatalok és idősek arányát.

- Az infrastruktúrafejlesztés kiemelt szerepet kapjon a fejlesztéspolitikában. A közszolgáltatások magas minőségben és széles spektrumban álljanak helyben is rendelkezésre, lehetővé téve valamennyi társadalmi csoport igényének kiszolgálását.
- A civil szervezetek, az egyházak és más, a politikai-gazdasági életen túlmutató helyi szervezetek, szerveződések közösségteremtő, identitást meghatározó, a város érdekében tenni akaró munkáját támogatva erősítse a társadalmi szolidaritást.
- A városnak meg kell kezdenie a digitális átállását. Okos technológiák alkalmazása a város szolgálatában, a lakosság, a vállalkozások digitális átállásának támogatása.
- A város turisztikai teljesítményének növelése. A kulturális-, a vallási- és a gyógyturizmus a város idegenforgalmának fontos eleme, a turisztikai kínálat és fogadóképesség bővítésével a város országosan ismert és kedvelt, de a város lakói által is látogatott turisztikai célponttá váljon.
- Az épített örökség megújításánál a gazdaságossági szempontok, a pénzügyi fenntarthatóság és jövedelmezőség is érvényesüljön.
- A zöld átállással kapcsolatos stratégiai elképzelések kialakítása. Az éghajlatváltozás, az élhető város képéhez kapcsolódó elvárások arra is késztetik a várost, hogy a zöld átállás módszereit és feltételeit kidolgozza.
- Fentartható, klímabarát város formálása, melynek előfeltétele a klímabarát városi környezet kialakítása, klímabarát működés, hatékony erőforrás gazdálkodás elérése.
- A város alapvető célja a pápai identitás, a „pápaiság" erősítése. A polgári hagyományok megőrzése mellett, amely a helyi társadalom egyik legnagyobb megtartó erejét jelenti, erősíteni kell a város iskolavárosi arculatát, katonai hagyományait és új arculati elemként pedig a település sportváros jellegét kell felépíteni.
- A helyi fejlesztések, valamint a helyi kis- és középvállalkozások támogatása érdekében szoros együttműködésre van szükség a Pápa és Térsége Ipartestülettel. A Testület összefogja a mikro- és kisvállalkozásokat, folyamatos tájékoztatást adva nekik a különböző pályázati felhívásokról, jogszabályi változásokról, valamint fontos szerepet játszik az érdekképviseletben is.

II.
Pápa város adottságai

Pápa város területe 91,62 km².

Két egymástól karakteresen eltérő tájegység, a Dunántúli-középhegység, és a Kisalföld találkozik a város határában, amely a Pápai-síkság elnevezésű kistájon fekszik. Pápa belvárosa lényegében egy nagy hordalékkúpra épült, amelynek kialakulása a mainál jóval csapadékosabb körülmények között, a vidék meghatározó vízfolyásának, a Tapolcának és mellékvizeinek volt köszönhető. A Pápai-síkság felszíne sehol sem tökéletesen sík, mindenütt találhatók rajta kisebb-nagyobb kiemelések, amelyeket a népi nyelv „hegyeknek" nevez. A város területén ilyen az Öreghegy vagy Nagyhanta tengerszint feletti 182, illetve 172 méterrel, a Kishegy vagy Kishanta 164 méterrel, a Törzsgyökhegy 166 méterrel.

Pápa egyik legfontosabb jellegzetessége az épített és természeti öröksége a Belvárosban álló Esterházy-kastély, és a hozzá tartozó Belső-Várkert. Országos jelentőségű védett természeti terület a Tapolcai láprét, mely botanikai ritkaságai révén kiemelt védelmet igényel.

Az Esterházy-kastélyhoz tartozó, valaha igazi kastélyparkként funkcionáló terület Pápa egyik legszebb és legértékesebb zöldterülete, amely a jövőben is védelmet és gondozást igényel. Pápa a Kisalföld déli részének egyedüli központja, a Veszprém és Győr közötti téren kiterjedt vonzáskörzettel és térszervező erővel rendelkező gazdasági, intézményi, kulturális és idegenforgalmi központ, közlekedési csomópont.

Pápa város demográfiai adatai

Lakónépesség január 1-jén

Év	Lakónépesség	Bevándorolt	Letelepedett	Menekült	Férfi	Nő
2020	**29 905**	29	10	0	14 110	15 795
2021	**29 446**	28	13	0	13 898	15 548
2022	**28 919**	27	19	0	13 671	15 248
2023	**28 546**	24	26	0	13 498	15 048
2024	**28 299**	24	27	0	13 388	14 911

Forrás: BM

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Állandó népesség január 1-jén

Év	Állandó népesség	Bevándorolt	Letelepedett	Menekült	Férfi	Nő
2020	**29 797**	33	7	0	14 168	15 629
2021	**29 415**	31	7	0	14 029	15 386
2022	**28 933**	30	13	0	13 790	15 143
2023	**28 649**	29	20	0	13 663	14 986
2024	**28 368**	29	21	0	13 511	14 857

Forrás: BM

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2024. január 1-jén

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő
Állandó népesség	13 511	14 857	**28 368**	**47,63**	**52,37**
0-2 éves	368	331	699	52,65	47,35
0-14 éves	1 974	1 861	3 835	51,47	48,53
15-17 éves	468	382	850	55,06	44,94
18-59 éves	7 762	7 716	15 478	50,15	49,85
60-64 éves	809	960	1 769	45,73	54,27
65 év feletti	2 498	3 938	6 436	38,81	61,19

Forrás: BM

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakos (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok (fő)	Öregedési index (%)
2020	6083	4105	148,18
2021	6227	4034	154,36
2022	6 326	3 893	162,49
2023	6 379	3 873	164,70
2024	6 436	3 835	167,82

Forrás: BM

Statisztikai mutatószám, amely azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást, pl. az öregedési index növekszik, ha az össznépességen belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma. Egy adott területi egység népességének korösszetételében - így az öregedési indexében is - változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is.

Foglalkoztatottsági helyzet

A nyilvántartott álláskeresők száma Pápa városban (minden hónap 20-án)

	2020	2021	2022	2023	2024
január	539	555	461	478	456
február	563	583	470	441	454
március	630	600	454	444	436
április	831	561	434	431	418
május	959	487	446	396	417
június	916	479	439	390	421
július	845	451	468	410	454
augusztus	804	446	463	412	473
szeptember	728	440	452	417	470
október	636	433	443	422	457
november	616	416	432	424	457
december	569	415	417	417	446

Forrás: http://nfsz.munka.hu

A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató* Pápa városban (január 20-án)

Év	Nyilvántartott álláskereső fő	365 napnál hosszabb ideje álláskereső	Munkaképes korú népesség	Relatív mutató	Járadék típusú ellátásban részesül	Segély típusú ellátásban részesül	Rendszeres szociális segélyben részesül
2021	555	116	19627	2,83	92	79	56
2022	461	113	18703	2,46	105	80	41
2023	478	100	18314	2,61	128	84	33
2024	456	117	18433	2,47	98	92	40
2025	490	125	18433	2,66	143	89	41

http://nfsz.munka.hu

*a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

III.
Pénzügyi helyzet

A gazdasági program megvalósulásához alapvető feltétel, hogy az önkormányzat rendelkezzen azokkal a forrásokkal, amelyek lehetővé teszik a törvény szerinti kötelező és az önkormányzat által önként vállalt feladatok ellátását, továbbá, hogy a feladatellátás módját, szerkezetét hozzá tudja rendelni a források változásához.

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszere, nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól, a gazdasági mutatók alakulásától (infláció, GDP).

A bevételek jelentős részét a központi költségvetésről szóló törvény által megállapított normatív támogatások határozzák meg. A kötelező közszolgáltatások állami feladatfinanszírozásában az elmúlt évek során az óvodai és a bölcsődei feladatellátásban csökkent az alulfinanszírozottság, viszont az egyéb területeken érdemi forrásbővülés nem történt.

A feladatfinanszírozás a jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szinthez igazodik, de a jogosultságot a rendszer - egyre szélesebb körben - az iparűzési adóerő képesség függvényében differenciálja. 2025-re elmondható, hogy a szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség megközelíti az általános működési támogatások összes jogcímén (Polgármesteri Hivatal működésének támogatása, városüzemeltetési támogatások) járó támogatás összegét. Az Önkormányzatnak jelentős saját forrást kell biztosítani a kötelezően ellátandó városüzemeltetéshez, gyermekétkeztetéshez, kulturális feladatokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez. 2025-ben az eredeti előirányzatok között 2 519 283 000 Ft a működési célú támogatások tervezett összege, mely a tárgyévi bevételek 31 %-a.

Az Önkormányzat legjelentősebb saját bevételi forrását a helyi adók adják. A 2025. évi költségvetési előirányzatok között a helyi adókból származó bevételre 3 655 000 000 Ft-ot terveztünk, mely a tárgyévi bevételek 45 %-a.

Bevételi oldalon a működési bevételek képviselnek még jelentős nagyságrendet, mely elsősorban az önkormányzati lakások és nem lakáscélú helyiségek hasznosításából, víziközmű rendszer üzemeltetésével kapcsolatos bevételből, parkolási díjbevételből, gyermekétkeztetés térítési díjából áll. 2025-ben ezen a soron 1 101 191 000 Ft előirányzattal tervez az Önkormányzat.

Kiadási oldalon a személyi juttatások, dologi kiadások, egyéb működési célú kiadások előirányzatai a legjelentősebbek. A gazdasági program végrehajtásának időszakában is ezen kiadásnemek előirányzatának megtervezése élvez elsőbbséget, természetesen az ésszerű, költséghatékony gazdálkodást szem előtt tartva, az ágazati jogszabályokra figyelemmel.

Az Önkormányzat beruházási célokra 2018. október 24. napján 1 096 539 000 Ft összegű, 2019. július 29. napján 812 786 000 Ft összegű naptári éven túli lejáratú célhitelt vett fel az OTP Bank Nyrt.-től, a hiteltörlesztésre vonatkozó 3 év türelmi idővel, 15 éves lejáratra. Az Önkormányzat kötelezettséget vállalt arra, hogy a futamidő alatt a költségvetésébe a kölcsön és járulékai visszafizetésére a fedezetet - a fejlesztések előtt - saját bevételeiből betervezi, jóváhagyja és biztosítja. A tőketörlesztés pontosan tervezhető a gazdasági program ideje alatt, de a kamat nagyságrendjét befolyásolja a változékony gazdasági környezet.

A 2025. évi költségvetésről szóló önkormányzati rendelet általános indoklásában jeleztük, hogy a bevételek esetében a működési bevételek az összes bevétel 86 %-át teszik ki, felhalmozási bevétel mindösszesen 6 %. Kiadási oldalon 90% a működési kiadások nagyságrendje. Elsődleges cél az intézmények, és a közfeladatot ellátó gazdasági társaságok működésének biztosítása.

A 2025-2029. évekre szóló gazdasági program elsődleges célja továbbiakban is a likviditás biztosítása, mert a feladatellátás csak ebben az esetben teljesíthető. Évközben számolunk folyószámlahitel felvételével, ami nélkülözhetetlen lesz a működés biztosításához. Szigorú gazdálkodás mellett, a pályázati lehetőségek feltárásával, azok kihasználásával kell biztosítani az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyának megőrzését. Törekedni kell a saját bevételi lehetőségek felkutatására, a bevételi források növelésére. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és a közfeladatot ellátó intézmények, gazdasági társaságok működését tovább kell racionalizálni. A bevételi és kiadási oldalon akkor tapasztalható elmozdulás a működési és felhalmozási előirányzatok aránya között, ha az Önkormányzat rendelkezésére állnak majd a Területi- és Településfejlesztési Operatív Plusz Program támogatásai.

IV.
Adópolitika

Az Önkormányzat által vállalt feladatok finanszírozásához elengedhetetlenek a helyi adókból származó bevételek.
Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) felhatalmazása alapján a Htv.-ben meghatározott helyi adókat, valamint települési adókat vezessen be, a Htv. keretein belül meghatározza az adómértékeket, valamint a törvényben meghatározott mentességeket további menteségekkel, illetve kedvezményekkel bővítse ki,
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint az adóigazgatási eljárásról szóló 465/2017. (XII.28.) Korm.rendelet keretei között az adózás részletes szabályait meghatározza.

Az Önkormányzat adópolitikájának megalkotásakor, az önkormányzati rendeletek elfogadásánál figyelembe kell venni, hogy

- az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy kell megállapítani, hogy azok összességükben megfeleljenek a helyi sajátosságoknak,
- az önkormányzat gazdálkodási követelményeit szolgáló szabályrendszert kell kialakítani,
- a szabályozás az adózók széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodjon,
- a magánszemélyek kommunális adójának megállapításánál az adóalanyok teherbíró képességének figyelembevétele mellett törekedni kell az építmény (lakóingatlan) mérete és az adó nagysága közötti összefüggés biztosítására.

Jelenleg a helyi adókból származó bevételek szükségesek az önkormányzati feladatellátáshoz. Amennyiben az állam szerepvállalása nem lesz nagyobb az önkormányzati kötelező feladatok ellátásának finanszírozásában, önként vállalt feladatról nem mondunk le, addig a jelenlegi adómértékek megtartása szükséges a működőképesség biztosításához.

A bevételek teljesülése érdekében az adózók tájékoztatásáról folyamatosan gondoskodni kell, mely kiterjed az elektronikus kapcsolattartás minél szélesebb körben történő megismertetésére is.

Az adórendeletek évenkénti felülvizsgálatát el kell végezni, kiemelt figyelmet fordítva a magánszemélyek részére nyújtott adómentességekre.

Adóbevételek alakulása 2022-2025.

E Ft

	2022. eredeti előirányzat	2022. teljesítés	2023. eredeti előirányzat	2023. teljesítés	2024. eredeti előirányzat	2024. teljesítés	2025. előirányzat
Építményadó	570000	524826	815000	772701	815000	788124	860000
Telekadó	80000	74519	135000	134395	170000	155107	170000
Magánszemélyek kommunális adója	210000	223553	250000	196179	200000	197511	200000
Idegenforgalmi adó tartózkodás után	30000	24939	30000	25560	25000	24971	25000
Helyi iparűzési adó	1800000	1862679	2300000	2446789	2700000	2329621	2400000

V.
Vagyongazdálkodás

Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás célja a helyi közösségi igények kielégítéséhez, a helyi közszolgáltatások színvonalas ellátásához szükséges vagyontárgyak és eszközök biztosítása, az önkormányzati vagyon megóvása, értékének megőrzése, hatékony és gazdaságos működtetése, valamint a vagyontárgyak – az adott piaci körülmények között lehető legnagyobb hasznot eredményező – hasznosítása, indokolt esetben értékesítése.

A vagyongazdálkodás során a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség követelményeinek érvényesítésével a tulajdonosi jogok gyakorlásának az önkormányzat vagyonából származó jövedelmének növelését kell szolgálnia. A tulajdonosi jogok gyakorlója az önkormányzati vagyont érintően a vagyon használatának, hasznosításának átengedésére csak olyan szerződést köthet, amely - a vagyon megőrzését, gyarapítását, pénzügyileg és gazdaságilag minél előnyösebb hasznosítását szem előtt tartva - az Önkormányzat számára a várható bevétel, megtakarítás, vagy más előny alapján a lehető legkedvezőbb.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodása során a közép- és hosszú távú célkitűzések a következők:

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- a kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- a pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, ezzel párhuzamosan a vagyon növelésének, gyarapításának elősegítése (beruházások, fejlesztések),
- a vagyon piaci alapon történő hasznosítása (bérbeadás, haszonbérlet, értékesítés),
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése, térítésmentes átadása, cseréje.

Ezeknek a célkitűzéseknek szoros összefüggésben kell állnia az Önkormányzat egyes szakterületeinek elképzeléseivel, ágazati stratégiákkal, koncepciókkal.

Az Önkormányzat vagyona a 2024. évi zárómérleg alapján: 31 192 793 000 Ft, az alábbiak szerint:

Forgalomképtelen törzsvagyon	12 693 268 000 Ft
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon	15 365 397 000 Ft
Törzsvagyonon kívüli egyéb vagyon	3 134 128 000 Ft

Az önkormányzati vagyon összetétele
(2024.december 31.)

Az önkormányzati vagyonba tartozó befektetett eszközállomány

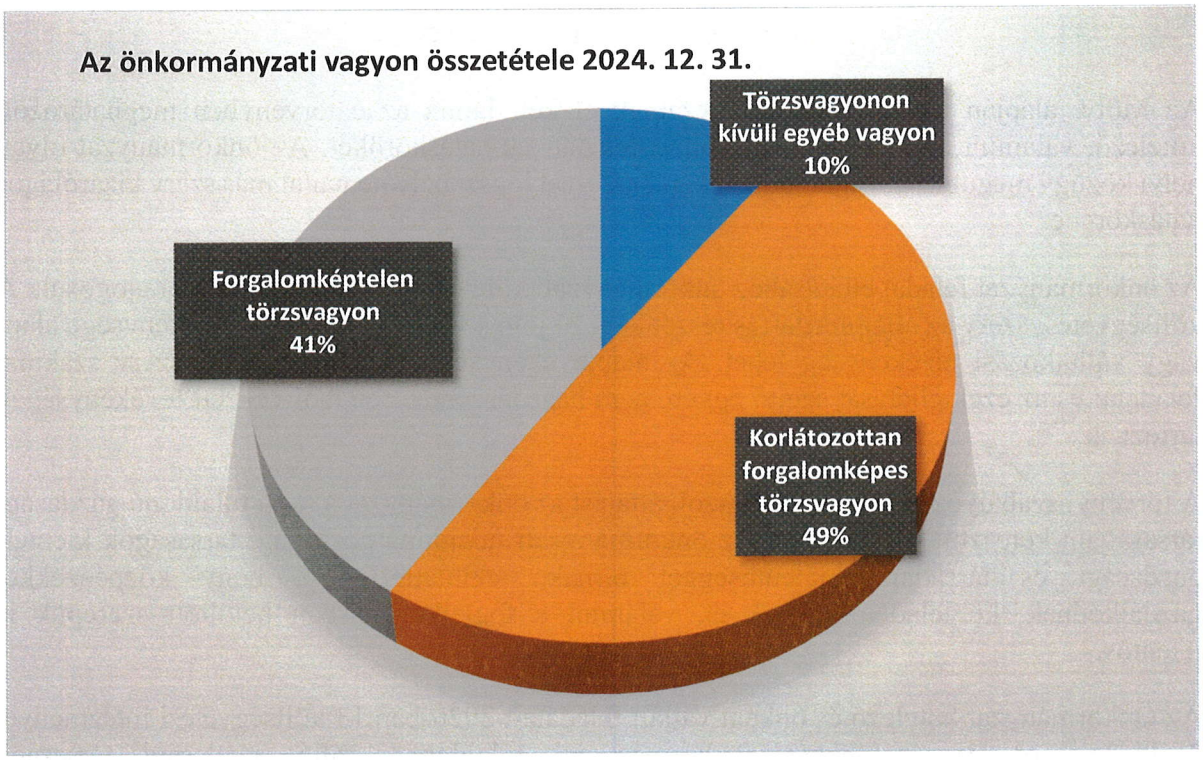

Az Önkormányzati vagyonba tartozó befektetett eszközállomány

	2022	2023	2024
Immateriális javak	72 465 000	61 169 000	132 600 000
Tárgyi eszközök	25 693 841 000	25 608 864 000	24 532 518 000
Befektetett pénzügyi eszközök	1 362 017 000	1 318 517 000	1 273 719 000
Vagyonkezelésbe adott eszközök	4 743 670 000	4 651 483 000	5 253 956 000
Összesen:	**31 871 993 000**	**31 640 033 000**	**31 192 793 000**

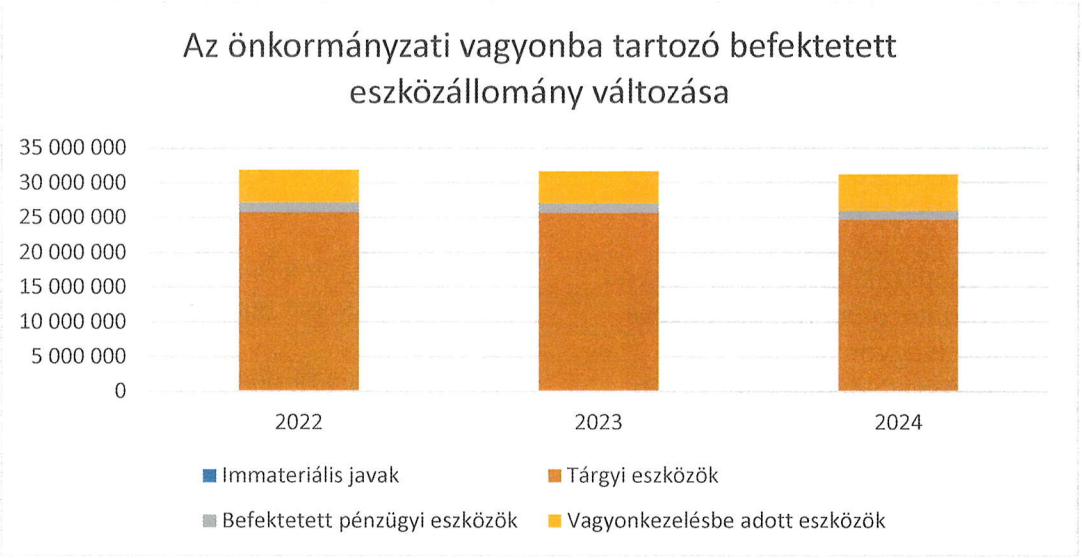

VI.
Intézményrendszer

Az Mötv. alapján a helyi önkormányzatnak el kell látnia az e törvényben meghatározott kötelező, valamint az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket. Az önkormányzat olyan helyi közügy megoldását vállalhatja önként, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe.

Az önkormányzat feladat ellátásához önkormányzati költségvetési szerv alapítására jogosult. A költségvetési szerv az államháztartás részét képező jogi személy, amelynek tevékenysége alap- vagy vállalkozási tevékenység lehet. Az alaptevékenységbe a költségvetési szerv szakmai feladatai és az ezek ellátását segítő egyéb, nem haszonszerzés céljából végzett tevékenységek tartoznak.

A törvényi szabályozás alapján a közszolgáltatást az önkormányzat a saját tulajdonú gazdasági társaságain keresztül is elláthatja. Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kiemelt gazdasági és társadalmi jelentőséggel bírnak, tekintettel arra, hogy közpénzekkel gazdálkodnak, közfeladatot látnak el, valamint a foglalkoztatásban betöltött szerepük is jelentős.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait 2020-ban 13 költségvetési intézménye, 2 kizárólagos és 4 többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társasága közreműködésével látta el.

A Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete (a továbbiakban: Képviselőtestület) 178/2019. (XII.19.) határozata alapján 2020-ban elkezdődött az önkormányzati intézmények átvilágítása, többek között az általuk ellátott feladatok, nyújtott szolgáltatások, a rendelkezésre álló humánerőforrás tekintetében.

Az intézményi rendszer átalakításánál kitűzött célok:
- közfeladat-ellátás és szolgáltatásnyújtás hatékonyságának növelése,
- feladatellátásban meglévő párhuzamosságok kiküszöbölése,
- a rendelkezésre álló infrastruktúra optimálisabb kihasználása,
- racionálisabb létszámgazdálkodás,
- pénzügyi források hatékonyabb kihasználása.

Az átalakítás keretében a Képviselőtestület 2020. október 1. napjától a Pápa Városi Televíziót megszüntette, az addig költségvetési szerv útján ellátott közfeladatait a 100 %-os tulajdonában lévő Pápai Platán Nonprofit Kft-nek adta át.

2021. január 1-jétől – az addig három intézmény (Jókai Mór Városi Könyvtár, Gróf Esterházy Károly Múzeum, Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ) útján ellátott - a törvény erejénél fogva kötelezően ellátandó kulturális feladatok is a Pápai Platán Nonprofit Kft-hez kerültek.

2021. január 1. napjától a Fenyveserdő Bölcsőde és a Napsugár Bölcsőde beolvadt a Bóbita Bölcsődébe, az így létrejött intézmény neve: Pápai Egyesített Bölcsődék.

2021. január 1-től az ifjúsági és sporttal kapcsolatos feladatok ellátására az Önkormányzat 100%-os tulajdonban álló gazdasági társaságot alapított, Pápai Sport Nonprofit Kft. elnevezéssel.

A Képviselőtestület döntése értelmében az Önkormányzat 2021. január 1-től külső szolgáltató bevonásával látja el a gyermekétkeztetési kötelező feladatot, ezzel összefüggésben a képviselőtestület hatáskörében eljáró polgármester a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben Pápa Város Önkormányzata Közoktatási és Közművelődési Intézmények Gazdasági Ellátó Szervezete 2021. március 31. napjával történő megszüntetéséről döntött.
2022. június 30. napjával megszűnt Pápa Város Önkormányzatának Városgondnoksága és Közterület-felügyelete, a költségvetési intézmény feladatait 2022. július 1. napjától a Pápai Polgármesteri Hivatal, a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft., a Pápai Platán Nonprofit Kft., valamint a Pápai Sport Nonprofit Kft. részére adta át a Képviselőtestület.

A feladatellátás racionalizálása folytatódott azzal, hogy 2023. július 1. napjától a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. által ellátott víztermelési, -kezelési, -ellátási feladatokat a Pápai Vízmű Zrt. vette át. 2024. január 1. napjától a környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása) közfeladatot a KÖZSZOLG Pápai Köztisztasági és Szolgáltató Nonprofit Kft., a városi rendezvények kiszolgálása, közterületek fellobogózása, közterületi szobrok, kisemlékek és utcabútorok, szabadtéri színpad karbantartása feladatokat a Pápai Platán Nonprofit Kft., a játszóterek sportparkok, pumpa pálya és futókör üzemeltetést a Pápai Sport Nonprofit Kft. látja el.

Az önkormányzati közfeladatok ellátásban ma 5 önkormányzati intézmény, 3 kizárólagos és 4 többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság vesz részt, az alábbiak szerint:

Önkormányzati intézmények:

1. Pápai Polgármesteri Hivatal
2. Pápai Városi Óvodák
3. Pápai Egyesített Bölcsődék
4. Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálata
5. Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete

Az Önkormányzat gazdasági társaságai
(2024. december 31-én)

Gazdasági társaság neve	Jegyzett tőke 2024.12.31.	Önkormányzati részesedés névértéke	Számvitelben nyilvántartott érték	Önkormányzati tulajdoni részesedés (%)
75%-on felüli részesedések				
Pápai Platán Városmarketing és Turisztikai Nonprofit Kft.	218 251 000	218 251 000	157 270 000	100,00
Pápai Városfejlesztő Társaság Kft.	186 510 000	186 510 000	186 510 000	100,00
Pápai Sport Nonprofit Kft.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	100,00
Közszolg Nonprofit Kft.	3 000 000	2 900 000	2 900 000	96,67
Méki-R Kft.	5 720 000	5 020 000	5 020 000	87,76
50%-on felüli részesedések				
Pápai Víz- és Csatornamű Zrt.	122 010 000	89 810 000	98 899 000	73,61
Pápai Termálvízhasznosító Zrt.	1 500 000 000	884 500 000	826 000 000	58,97

Az előző önkormányzati ciklusban végrehajtott átszervezés célja a fenntarthatóság, a hatékonyság növelése, hogy az intézmények, gazdasági társaságok minél kevesebb költségráfordítással, nagyobb hatékonysággal lássák el tevékenységüket, a párhuzamok kiküszöbölése mellett ugyanazon feladatkörhöz tartozó tevékenységek egy rendszer keretébe tartozzanak.

Az önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok által ellátott közfeladatok figyelembevételével – az intézményeket és gazdasági társaságokat érintően - a jövőben további racionalizálás szükséges a hatékonyságnövelés, racionálisabb létszám gazdálkodás, valamint a pénzügyi források hatékonyabb kihasználása érdekében.

VII.
Szociálpolitika

Pápa város állandó népessége utoljára 2019. évben volt 30 000 fő feletti, azóta folyamatosan csökkenő tendencia figyelhető meg.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 86. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat köteles biztosítani

a) a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,
b) étkeztetést,
c) házi segítségnyújtást,
d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Szt. 86. § (2) bekezdése alapján az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősek nappali ellátását,

c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)–b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,

d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)–c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását

köteles biztosítani.

Az önkormányzat a családsegítést a fenntartásában működő Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat útján biztosítja. A gazdaságos működést figyelembe véve az Szt. 120-121. §-a alapján az önkormányzat ellátási és szolgáltatás átadási szerződést kötött a Mezőörsi Református Egyházközséggel az étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek klubja, fogyatékosok nappali ellátása alapszolgáltatások, valamint az idősek otthona, a hajléktalanok átmeneti szállása, időskorúak gondozóháza szakosított ellátások biztosítása érdekében.

Az Egyházközség a szolgáltatásokat 2024. október 1-jétől határozatlan időre nyújtja, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett engedélyes - Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Pápa - útján.

A szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek nappali ellátását a Baptista Tevékeny Szeretet Misszióval, mint fenntartóval kötött ellátási szerződés alapján, az Új Esély Központ Pápa szolgáltató nyújtja. A város közigazgatási területén mindkét szolgáltatás 50 engedélyezett férőhelyen működik.

Fentiek mellett a városban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartja és működteti a támogató szolgálatot.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §-a alapján az Önkormányzat köteles

- gyermekjóléti szolgálatot,
- bölcsődét,
- gyermekek átmeneti otthonát,
- családok átmeneti otthonát és
- gyermekjóléti központot működtetni.

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást a fenntartásában működő Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat útján, a gyermekek napközbeni ellátását és szolgáltatásként az időszakos gyermekfelügyeletet a fenntartásában működő Pápai Egyesített Bölcsődékben 250 férőhelyen biztosítja.

Az önkormányzat feladat-ellátási szerződést kötött a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatás nyújtására 14 fő férőhelyen, így 2011-től a szolgáltatás a Kánaán-Házban működik.

SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS		
Szolgáltatások megnevezése	**kötelező/ nem kötelező feladat**	**biztosított/nem biztosított**
étkeztetés	kötelező	biztosított szerződés alapján
házi segítségnyújtás	kötelező	biztosított szerződés alapján
családsegítés	kötelező	biztosított intézmény fenntartásával
nappali ellátás - idősek klubja - hajléktalanok nappali ellátása - fogyatékosok nappali ellátása - pszichiátriai betegek nappali ellátása	 kötelező **kötelező** kötelező kötelező	 biztosított szerződés alapján **nem biztosított** biztosított szerződés alapján biztosított szerződés alapján
ápolást, gondozást nyújtó intézmény - idősek otthona	nem kötelező	biztosított szerződés alapján
átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - időskorúak gondozóháza - éjjeli menedékhely - hajléktalan személyek átmeneti szállása	nem kötelező nem kötelező nem kötelező	biztosított szerződés alapján nem biztosított biztosított szerződés alapján
gyermekjóléti szolgálat	kötelező	biztosított intézmény fenntartásával
bölcsőde	kötelező	biztosított intézmény fenntartásával
gyermekek átmeneti otthona	**kötelező**	**nem biztosított**
családok átmeneti otthona	nem kötelező	biztosított szerződés alapján
gyermekjóléti központ	kötelező	biztosított intézmény fenntartásával

A városban az önkormányzat nem nyújt hajléktalan személyek nappali ellátása szolgáltatást, ugyanakkor a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásán folyamatosan van üres férőhely, és a felmerülő igényeket ki tudja elégíteni.

A gyermekek átmeneti otthona ellátásra nincs megfelelő számú igény, és alacsony férőhelyszám mellett is biztosítani kell a minimum személyi és tárgyi feltételeket, amely jelentős költségvetési forrást igényelne.

A hiányzó szolgáltatások biztosítása érdekében az önkormányzat törekszik egyházi jogi személyek bevonására.

VIII.
Fejlesztések

A 2013-2020 közötti európai uniós fejlesztési ciklusban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében az Önkormányzat az alábbi beruházásokat valósította meg.

Projekt címe	Projekt fizikai befejezése	Fenntartási időszak vége	Projekt összköltsége (Ft)
A Pápai Ipari Park infrastruktúrájának fejlesztése	2021.02.28.	2028.03.28.	1 206 153 167
A pápai városi piac fejlesztése	2019.10.31.	2026.03.30.	738 543 121
Felhagyott ipari-szolgáltató peremterület környezeti rehabilitációja	2021.05.30.	2027.05.24.	3 359 844 601
Történelmi angolpark funkcióbővítő megújítása az Esterházy-kastély környezetében	2022.01.31.	2028.01.12.	1 213 379 824
Fenntartható közlekedésfejlesztés Pápán	2021.12.30.	2027.05.18.	579 689 880
Pápa Város Közintézményeinek energetikai korszerűsítése a fenntarthatóság jegyében	2020.12.29.	2028.07.18.	667 859 764
Korszerű intézményi környezet kialakítása a Huszár lakótelepen, az egészségügyi alapellátás számára	2018.12.31.	2024.10.14.	60 000 000
Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Pápán	2020.01.31.	2025.08.18.	185 154 456
Foglalkoztatási együttműködések a pápai járásban	2021.02.28.	2027.05.12.	900 000 000
Iparterületek fejlesztése a pápai Felsővárosban	2022.03.11.	2028.01.17.	872 270 064
Zöld város II. ütem	2023.03.31.	2030.01.13.	746 143 001
Közlekedésfejlesztés Pápán az Igaltól a Felsővárosig	2022.03.11.	2027.08.16.	465 744 097
A Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ színházépületének, mint Pápa legnagyobb kulturális és közösségi színterének – felújítása, korszerűsítése	2021.03.31.	2026.08.30.	230 970 692
Pápa Ady és Tapolca sétány területén csapadékvíz csatorna építése	2023.03.31.	2029.12.04.	400 000 000
A családbarát munkába állást segítő korszerű intézményi környezet kialakítása a Külső-Várkertben	2022.09.30.	2028.04.28.	572 862 272
Közösségi csomópont kialakítása a Pedagógus Művelődési Ház (Pápa, Fő utca 2.) helyiségeinek felújításával.	2021.10.31.	2027.12.21.	14 212 400
„Áldott legyen a láng, mely utamra rávilágított" – Reformkori utazás Petőfi városában.	2023.12.15.	2029.02.27.	166 411 365
A Napsugár Bölcsőde infrastrukturális fejlesztése Pápán	2020.01.31.	2025.12.08.	218 122 558

Pápa város településfejlesztését meghatározzák a járási (kistérség) összefüggések, valamint a tágabb térségi hatások. Cél, hogy a város fejlesztési elképzelései kapcsolódjanak a 2013 decemberében elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumhoz és Veszprém vármegye területfejlesztési koncepciójához és a területfejlesztési program releváns célkitűzéseihez, valamint a vármegyei Integrált Területi Programban foglaltakhoz, amelyek az uniós forrásokhoz való hozzájutást nagyban meghatározzák. Ezek figyelembevételével készült el Pápa város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája és a TOP Plusz Városfejlesztési Program Terve, melyet a Képviselőtestület a 68/2022. (IX.1.) határozatával hagyott jóvá.
A fejlesztések főbb beavatkozási irányai:

- energiahatékonyság,
- biztonságos közlekedésfejlesztés,
- zöldfelületek megújítása, növelése,
- iparterületek fejlesztése,
- csapadékvíz-elvezetés,
- turisztikai fejlesztések.

Az Önkormányzat a TOP PLUSZ program keretében az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

TOP Plusz 2.1.2-21 kódszámú Fenntartható energiahatékonyság című pályázat

A fejlesztés célja az önkormányzati intézmények hatékonyabb energia felhasználásának, racionálisabb energia-gazdálkodásának az elősegítése.
Az Önkormányzat számára a rendelkezésre álló pályázati forrás 886 288 344 Ft.

A Képviselőtestület a 116/2023. (XI.30.) határozatával döntött fenti felhívásra pályázat benyújtásáról, melynek keretében az alábbi intézmények energetikai korszerűsítését tervezi:

- Pápai Városi Óvodák Fáy András lakótelepi Tagóvodája
- Pápai Városi Óvodák Huszár lakótelepi székhely óvodája
- Pápai Városi Óvodák Nátuskerti Tagóvodája
- Pápai Városi Óvodák Szivárvány Tagóvodája

A 4 épületet részben a fenti energetikai pályázat, részben a „Fenntartható humán infrastruktúra" című TOP Plusz 3.4.1-23 kódszámú felhívás keretében szeretnénk teljeskörűen felújítani.

Az energetikai felhívás szerint, ha az óvodák önálló projektet képeznek, akkor azokkal egy projektbe tehetők más ingatlanokon napelem telepítések.

1. **Energetikai projekt:**
   - Pápai Városi Óvodák Fáy András lakótelepi Tagóvodájának energiahatékonysági felújítása és hőszivattyú telepítése
   - Pápai Víz- és Csatornamű Zrt. Tapolcafő átemelő gépházra napelem telepítése

   Bekerülési költség: 196 000 000 Ft.

2. **Energetikai projekt:**
   - Pápai Városi Óvodák Huszár lakótelepi székhely óvoda épületének energiahatékonysági felújítása és hőszivattyú telepítése
   - Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye Szent Anna Házra napelem telepítése

   Bekerülési költség: 266 000 000 Ft.

3. **Energetikai projekt:**
   - Pápai Városi Óvodák Nátuskerti Tagóvodájának energiahatékonysági felújítása és hőszivattyú telepítése
   - Pápai Víz- és Csatornamű Zrt. Vízmű utcai irodaházára napelem telepítése

   Bekerülési költség: 127 288 344 Ft.
4. **Energetikai projekt:**
   - Pápai Városi Óvodák Szivárvány Tagóvodájának energiahatékonysági felújítása és hőszivattyú telepítése
   - Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. által üzemeltett városi piacra napelem telepítése

   Bekerülési költség: 297 000 000 Ft.

Az Önkormányzat és a Pápai Tankerületi Központ konzorciumi együttműködése keretében a Pápai Weöres Sándor Általános Iskola és a Petőfi Sándor Gimnázium energetikai korszerűsítése valósul meg 558 000 000 Ft értékben.

A Pápai Termálvízhasznosító Zrt. önálló megvalósítóként 647 000 000 Ft értékben energetikai beruházást hajt végre.

TOP Plusz 1.3.2-23 kódszámú Fenntartható városfejlesztés című pályázati felhívás

A felhívás célja a települési környezet, infrastruktúra és szolgáltatások helyi szükségletekre épülő, integrált fejlesztése a város területén.

A fenti felhívás alapján az Önkormányzat számára rendelkezésre álló pályázati forrás 3 716 981 758 Ft, mely tartalmazza a pályázatokhoz kapcsolódó tanulmányokra fordítandó 79 998 550 Ft összeget is.

A Fenntartható városfejlesztés prioritáson belül két tevékenységcsoport vonatkozásában – Élhető települések és Szociális célú városrehabilitáció - nyújtható be pályázat.

A Szociális célú városrehabilitáció tevékenységcsoport vonatkozásában az intézkedés célja a leszakadó városrészen koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése, a területen élők társadalmi integrációjának elősegítése.

Fenti tevékenységcsoport keretében az Önkormányzat *Szociális városrehabilitáció* címmel pályázatot nyújtott be 20 000 000 Ft értékben, mely forrás fedezetet biztosít a szegregátumon kívül költöző család részére egy önkormányzati bérlakás felújítására.

Az Élhető települések tevékenységcsoport vonatkozásában a beavatkozás célja integrált módon támogatni olyan infrastruktúra-fejlesztéseket, melyek a lakosság, kiemelten a fiatalok helyben maradásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát is javítják, ezzel hozzájárulva a fenntartható fejlődés helyi feltételeinek biztosításához. A fejlesztések eredményeként a település vonzóbbá és élhetőbbé válik. A fejlesztések további célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő települési, településközi és településkörnyéki közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg, melyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a szén-dioxid kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi és települési környezet kialakulásához.

Az Önkormányzat pályázatai a fenti tevékenységcsoporton belül:

1. *Csapadékvízelvezetés és főgyűjtőjének kialakítása Pápa város nyugati részében* címmel 500 000 000 Ft értékben.
   A beruházás célja Pápa város nyugati részén a csapadékvíz problémák koncepcionális megszüntetése, nyílt árokrendszer és a főgyűjtő kialakításával a csapadékvíz Kis-séd patakba való bevezetése.

2. *A Schwenzel-rét kihasználatlan területének kapcsolása a Schwenzel-réti parkhoz* címmel 1 096 983 208 Ft értékben.
   A projekt célja, hogy a Felhagyott ipari-szolgáltató peremterület környezeti rehabilitációja című TOP pályázat keretében már megszépült Schwenzel-réthez kapcsolódva az egykori dohányszárító környezetében levő további zöldfelületek is megújuljanak. A beruházás során 4 db teniszpálya és a kiszolgáló épület is helyet kap a beavatkozási területen, továbbá parkoló épül, amely kiszolgálja a jelenlegi és korábbi fejlesztések parkolóigényét is.

3. *A városi kerékpárúthálózat fejlesztése* címmel 1 950 000 000 Ft értékben.
   A beruházás célja a meglévő kerékpárút hálózat bővítése, mely az alábbi beavatkozásokat foglalja magában:
   - az Ipari Parkba történő munkába járást segítő kerékpárút fejlesztés a Juhar utcai kerékpárúttól a Bocsor utca–Erkel utca útvonalon a Celli úti körforgalomig tartó szakasz megépítésével;
   - a Celli úti körforgalomtól nyugatra kialakítandó kerékpárút fejlesztés, amely a város nyugati részén található bevásárló központok feltárását teszi lehetővé;
   - Pápa kelet-nyugati tengelyében részben megépítendő, részben nyomvonalasan feljelölt kerékpárút a Malomkert lakóparktól a Bocsor utcai kerékpárútig tartó szakaszon;
   - a Somlai út végétől a Gábor Dénes utcán keresztül a Kandó Kálmán utcáig kerékpáros nyomsáv kijelölése és bekötése az Erkel utcai kerékpárútba.
4. *Somlai-Batthyány utca lámpás kereszteződés kiépítése* címmel 70 000 000 Ft értékben.
   Közlekedésbiztonsági fejlesztésként valósul meg a közlekedési lámpa kiépítése, amely a csomópont forgalmának ütemezett, lápával szabályozott haladását teszi lehetővé.

TOP Plusz 3.2.1-23 kódszámú Fenntartható humán fejlesztések (ESZA) című pályázat

Szociális célú városrehabilitáció tevékenységcsoport vonatkozásában:
A fejlesztés célja elsősorban a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával és a TOP Plusz 1.3.2-23 intézkedésével (szociális célú városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

Helyi humán fejlesztések tevékenységcsoport vonatkozásában:
A beavatkozás célja a Helyi Esélyegyenlőségi Programok helyi szolgáltatáshiányokra vonatkozó intézkedéseinek megvalósítása:

- társadalmi befogadást, társadalmi kohéziót és identitást, munkaerő-piaci kompetenciát és együttműködések erősítését célzó közösségi programok megvalósítása;
- a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása;
- egészségfejlesztési és egészségügyi prevenciós programok szervezése;
- szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása;
- a szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás.

Fenti felhívás alapján az Önkormányzat számára a rendelkezésre álló pályázati forrás 864 000 000 Ft, melynek keretében az Önkormányzat az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

1. *Szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó felzárkóztató programok megvalósítása* című pályázat 259 200 000 Ft értékben. A pályázati forrás fedezetet nyújt a szegregátumból kiköltöző család számára, fejlesztési program kidolgozására, a programban közreműködő szociális munkás bérére, valamint a szegregátumban élők számára programok szervezésére.

2. *Programsorozat hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására* című pályázat 604 800 000 Ft értékben, mely összeg a 6-14 éves hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére kulturális és szabadidős programok szervezését teszi lehetővé.

TOP Plusz 3.4.1-23 kódszámú Fenntartható humán infrastruktúra című pályázat

A beavatkozások célja a helyben elérhető, fenntartható és magas színvonalú közszolgáltatások biztosítása, az óvodai ellátás területén, megteremtve azok infrastrukturális feltételeit. A beavatkozások a helyi adottságokhoz igazodva, az integrált területi tervezés során feltárt helyi igényeken és szükségleteken alapulnak.

A színvonalasan működő intézmények csökkentik a társadalmi különbségeket és mindenkinek egyenlő esélyt teremtenek. Ennek az összetett feladatnak az első lépcsőjét az óvoda adja, ahol 3 és 6 éves kor között jelentősen fejlődnek azok a kompetenciák, amelyek a gyermekek későbbi iskolai teljesítményét, szocializációját, személyiségfejlődését megalapozzák. Kiemelt jelentőségű az óvodák szerepe a hátránycsökkentő és tehetséggondozó folyamatokban. A 3 éves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétel miatt növekvő létszámban óvodai nevelésbe kerülő gyermekek hatékony és színvonalas óvodai neveléséhez elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra kialakítása.

Fenti felhívás alapján az Önkormányzat számára a rendelkezésre álló pályázati forrás 1 754 000 000 Ft, melynek keretében az Önkormányzat a Pápa Városi Óvodák Fáy lakótelepi Tagóvoda, a Huszár lakótelepi székhely Óvoda, a Nátuskerti és a Szivárvány Tagóvodák infrastrukturális fejlesztésére nyújtott be pályázatot.

A projekt keretében a 4 óvoda épületének felújítása, átalakítása és korszerűsítése során az alábbi tevékenységeket tervezzük: az épületek teljeskörű akadálymentesítése, nyílászáró cseréje, a homlokzatok utólagos hőszigetelése, a belső gépészet megújítása, a belső terek járófelületeinek és burkolatainak felújítása, a csoportszobák előtti teraszok felújítása, árnyékolók telepítése.

TOP-6.2.1-23 kódszámú Fenntartható versenyképes városfejlesztés című pályázat

A Felhívás az operatív program „Az integrált és inkluzív társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődés, a kultúra, a természeti örökség, a fenntartható turizmus és a biztonság előmozdítása a városi térségekben (ERFA)" egyedi célkitűzése alá tartozik.

Helyi gazdaságfejlesztés tevékenységcsoport vonatkozásában a TOP Plusz érintett prioritása a kevésbé fejlett régiókban a Fenntartható Városfejlesztési (FVS) eszközben résztvevő városoknak nyújt támogatást a gazdaságélénkítést is biztosító térségi és települési feltételek erősítésével, hozzájárulva a területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

Helyi és térségi turizmusfejlesztés tevékenységcsoport vonatkozásában az intézkedés célja térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, melyekkel vármegyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaságélénkítése, és a foglalkoztatás növelése érdekében.

Fenti felhívás alapján az Önkormányzat számára a rendelkezésre álló pályázati forrás 2 779 000 000 Ft, melyre 2 pályázatot nyújtottunk be:

1. Az egykori dohányszárító turisztikai hasznosítása címmel nettó 2 407 000 000 Ft értékben. Az épület egy régi használaton kívüli 3 szintes, földszint + 2 tetőtéri szint, magastetős épület, melyet egykor dohányszárítóként használtak. Az épület romos, azonban szerkezetileg megfelelő állapotú. A felújítás során az Okos Város Smart City Projekt keretében innovatív térré alakulna át úgy, hogy közben az épület építészeti értékére is figyelemmel lennénk. Fontos szempont a fenntarthatóság és az energiahatékonyság. Az elképzelések szerint az épületben egy multifunkcionális szórakoztató tér alakulna ki, melyben mind a kisebb, mind a nagyobb korosztály is megtalálja helyét. Tervek szerint dühöngőket, ninja pályákat, mászó falakat, csúszdákat, elektronikus- és videojáték szimulátorokat és ezek kiszolgáló területeit, büfét és rendezvény termet alakítanánk ki, ez utóbbiak kisebb összejöveteleknek (családi- és céges rendezvényeknek) is teret adhatnának.

2. A Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. telephely fejlesztése a Pápai Ipari Park területén nettó 372 000 000 Ft értékben. Az érintett telephely a Juhar utcában található, 8200 m² nagyságú. A fejlesztés indoka, hogy a jelenlegi Téglagyári úti 13500 m²-es területű telephelyen a településüzemeltetési feladatokhoz szükséges eszközök, gépek nem férnek el megfelelően, illetve a telephely általános állapota nem teszi lehetővé a megfelelő működést. A Juhar utcai telephelyen szociális épületeket, irodákat hoznánk létre, a rendelkezésre álló helyiségekből különböző műhelyek, raktárak jönnének létre. Megoldódna az értékes gépek fedett tárolásának problémája, valamint a Kft. gépjármű parkjának az elhelyezése is biztosított lenne. A Kft. működéséhez szükséges alapanyagok tárolására tároló kapacitás jönne létre.

A pályázati lehetőségek figyelembevételével a következő területeken tűzünk ki fejlesztési célokat:

1. **Lakótelepi lakókörnyezet rehabilitációja, közösségfejlesztés lakótelepeken**
   A város lakosságának negyede lakótelepeken él, de a telepek zsúfoltak, a parkolási problémák mindennaposak. Megoldandó feladat a lakótelepi zöldfelületek csökkenésének megállítása, terepszint alatti parkolási lehetőségek vagy zöldtetők kialakításával. A beavatkozások eredménye a megújult lakótelepi környezet, a hiányzó közösségi terek kialakulása, a helyi identitás erősödése.

2. **Járdafelújítások, útfelújítások, kerékpárutak építésének folytatása**
   A közlekedési feltételek javítása több ponton is fontos a város területén. Eddig újjáépült a Várkert út, a Török Bálint, a Vásár, a Korona, a Korvin és a Jókai utca. A gyűjtőutak közül a Gróf út részben felújított. Rekonstrukcióra szorulnak az állami tulajdonú Veszprémi út, a Külső-Veszprémi út, Szent István út és a Külső Győri, valamint a Celli út. A Bocsor István utca hálózati szerepét átgondolva szükséges a rekonstrukciója, az ipari parkba az utcát használó kerékpáros közlekedés biztosítása, melynek műszaki megvalósítása TOP_PLUSZ pályázat keretein belül várhatóan megtörténik. A Téglagyári út szabályozása és bekötése a keleti elkerülő repülőtérig tartó szektorába a Várkertfürdő és a Belváros gyors elérését tenné lehetővé. Mivel a keleti elkerülő koncepciótervezése hamarosan befejeződik, annak bekötése a Téglagyári út felé aktuálissá válik. Számos út rekonstrukciójának a víziközmű rendszer felújításával egyidőben el kell készülnie, hasonlóan a Vásár utcai víziközmű felújításához. A járdaépítések előrehaladásával a hangsúlyt a mellékutcák felújításának folytatására kell helyezni. A beavatkozások eredménye a megújított felületeken biztonságos gyalogos forgalmat tesz lehetővé.

3. **A megújított közlekedési felületekhez kapcsolódó fejlesztési elképzelések**
   Az okos közlekedés feltételeinek kialakítása - okos oszlopok, parkolási rendszerek, az ezeket támogató applikáció -, ami a legjobb, leggyorsabb és legbiztonságosabb választást kínálja a közlekedőknek.
   Az elmúlt esztendőkben jelentősen emelkedett az autók száma a városban és a következő években is ezzel számolhatunk. A helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztésének olyan irányt kell szabni, hogy a gépjárművek helyett reális alternatívát kínáljon a tömeg-, a kerékpáros- és a gyalogos közlekedés is.
   Az elmúlt időszakban a várkerti parkolókapacitás az új parkoló kialakításával tovább nőtt, azonban a további igények kielégítése céljából újabb parkolóhely bővítésére is sort kell keríteni.

4. **Kiemelt jelentőségűek a város tervezett turisztikai beruházásai:**
   - Várkertfürdő fejlesztése
   - Esterházy-kastélyegyüttes rekonstrukciójának befejezése,
   - Zsinagóga felújítása,
   - Kékfestő Múzeum felújítása,
   - Jókai ház felújítása, bemutatása.

   A beruházás célja a kapacitások ésszerű bővítése, a látogatószám növelése, a fenntarthatóság erősítése, szálláskapacitás kialakítása a fürdőépületek között, a kiépült magas minőségű szolgáltatások megerősítése.

   A marketingtevékenység erősítésével a rendelkezésre álló turisztikai attrakciókból összeállított komplex termékek értékesítésnek folyamatos bővítése által a helyi turisztikai piac szereplői közötti együttműködés erősítése is cél.

5. Megújuló energiaforrások

Számos intézmény energetikai felújítása megtörtént az elmúlt években, de szükséges további önkormányzati tulajdonú ingatlanok korszerűsítése. Fontos a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű igénybevétele. A beruházások eredményeként az intézmények működtetésében jelentős megtakarításra számítunk és a felszabaduló források további fejlesztések megvalósítását teszik lehetővé.
Az energiaválságot követően kiemelt figyelmet fordítottunk a megújuló energia hasznosítására, a földgáz, mint energiaforrás helyett a villamosenergia használatára az épületek üzemeltetése szempontjából. A TOP energetikai beruházás révén napaelem telepítésével korszerűsödött a Városi Sportcsarnok, a Teveli és Vörösmarty úti Otthonház, a Nátus konyha, a Fenyveserdő és Napsugár Bölcsődék és a Jókai Mór Városi Könyvtár. Az Önkormányzat saját forrás biztosításával a Városháza, a Jókai Mór Szabadidőközpont (színházépület), a Szivárvány Óvoda épületeire napelemet telepített, a Pápai Termálvízhasznosító Zrt. szintén saját forrás felhasználásával napelem parkot létesített. A TOP PLUSZ pályázatok energetikai fejlesztésein túl, a magasépítési tevékenység során kizárólag az energetikai megfelelés figyelembevételével lehet építeni, felújítani.

6. Zöldövezetek

Pápa különösen gazdag zöldövezetekben, a város területéből 54 hektárt borítanak nagy kiterjedésű parkok. TOP-os beruházások keretében a történelmi angolpark, a Külső-Várkert, a Schwenzel-rét egy része, illetve az Erzsébet liget zöldterületei megújultak. A város fennmaradó területein a zöldövezet extenzív növelésére csak korlátozottak a lehetőségek, ilyen területnek csak a Bocsor István utca környékén a Csengettyű parknak fenntartott terület és a Margaréta és Felleg utcák által határolt, ma még üres terület, valamint a Schwenzel-rét dohányszárító körüli területe, mely a TOP PLUSZ pályázat keretében újul meg. A beruházások eredményeként a városkép meghatározó elemei maradnának a nagy kiterjedésű parkok, zöldövezetek, amelyek kikapcsolódásra, pihenésre, sportolásra kínálnak lehetőséget. Vidékfejlesztési program keretén belül az Önkormányzat eredményesen pályázott 60 ezer db facsemete elültetésére, melyet 4 erdőrészletben telepítettünk. Őshonos keménylombú fafajok közül kocsányos tölgyes, illetve cseres tölgyes fák telepítését a Pilisi Parkerdő Zrt. végezte el. A beruházás 54 610 000 Ft összegben valósult meg, a pályázat fenntartási időszakban van.

Az önkormányzati fejlesztések lehetséges megvalósításának további keretét adják az alábbi kormányzati intézkedések:

1. Magyarország Kormánya az 1446/2024. (XII.30.) kormányhatározattal döntött a Versenyképes Járások Program indításáról. A programot a közigazgatási és területfejlesztési miniszter irányítja. A program kiemelt célja, hogy a járások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztéseket támogassa. A program a pápai járás esetén 250 000 000 Ft összeget biztosít 2025-ben. A program keretében támogatható tevékenységek: térségi alapinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztése térségi közszolgáltatások fejlesztése, térségi gazdaságfejlesztés és településüzemeltetés. A támogatott tevékenység megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre. A pályázat benyújtása 2025. március 25. és április 9. között lehetséges.

2. Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény alapján az illetékes szakminisztériumoknak 2024-ben megküldtük a feladat- és hatáskörükbe tartozó, legalább megvalósíthatósági tanulmány szintű dokumentációval rendelkező önkormányzati projektek listáját, melyet a szakpolitikai ágazati beruházási koncepcióba javasoltunk. A projektek többek között útépítéseket, közvilágítás korszerűsítést, parkoló építést, víziközmű rendszer felújítást tartalmaznak.

IX.
Egyéb önkormányzati feladatok

- Az önkormányzat maradéktalanul gondoskodik kötelező feladatainak ellátásáról. A Képviselőtestület a döntéshozatalainál figyelembe veszi, hogy az önként vállalt feladatok nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátásának biztonságát.

- Az önkormányzati feladatellátás szempontjából prioritást kell, hogy élvezzen a város lakossága igényeinek folyamatos nyomon követése, a változásokra történő hatékony válaszadás.
- Az Önkormányzatnak erősíteni kell a térségben betöltött integráló szerepét. Különösen meghatározó jelentőségű a területfejlesztéssel kapcsolatos együttműködés erősítése a kistérségi önkormányzatokkal.
- Az Önkormányzat célja olyan város és kiterjedt vonzáskörzettel rendelkező járási központ kialakítása, amely értékeit megőrizve, azt továbbfejlesztve egyaránt vonzó a tágabb térségből érkező befektetők és vendégek, valamint a napjaikat itt élő helyi városlakók számára is.
- A folyamatosan megújuló tájékozódás céljából ajánlatos lehetőségeinkhez mérten részt venni a különböző nemzetközi és hazai szövetségekben, szervezetekben.
- A döntéshozataloknál kiemelt szempontként kezelendő, hogy a döntés a település helyi gazdaság élénkítését szolgálja. Minden lehetséges eszközzel segíteni kell a gazdaság élénkítését célzó beruházásokat, munkahelyek létesítését, megtartását. A fejlesztésekhez kapcsolódó közbeszerzések során – szigorúan a törvényi keretek között - a helyi vállalkozásokra különös figyelmet kell fordítanunk, melyhez a beruházások során kialakítandó bírálati szempontrendszereknek is igazodnunk kell.
- Továbbra is folyamatos és rendszeres tárgyalásokat kell folytatni annak érdekében, hogy befektetőket toborozzunk a városba.
- A városban működő egyházakkal kialakított korrekt kapcsolatot folytatni és erősíteni kell a jövőben is. Szolgáltatásaikat igénybe vesszük az oktatás, a szociális ellátás, az idős gondozás területén, de számítunk rájuk az ifjúság és családvédelemben, a drogprevencióban is.
- Az eddigiekhez hasonló konstruktív együttműködésre törekszünk a nemzetiségi önkormányzatokkal, segítjük pályázatokon való részvételüket, támogatjuk működésük technikai feltételeit, adminisztratív munkájukat.
- A jelen ciklusban az éves költségvetések keretein belül, az aktuális pályázati lehetőségek figyelembevételével kell felállítani a prioritásokat és dönteni az egyes konkrét fejlesztésekről.

X.
Összegzés

Jelen Gazdasági Program az elkövetkező évek költségvetéseinek alapját képezi, és tartalmazza azon konkrét elképzeléseket és célokat, amit az Önkormányzat véghez kíván vinni az elkövetkező években. A Gazdasági Program elsődlegesnek tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, ezért prioritást biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak. Cél egy olyan feladatellátó rendszer kialakítása, amely jó minőségű szolgáltatást nyújt a város lakosságának.

A Gazdasági Programba beépítettük az önkormányzat meglévő koncepcióinak, programjainak meghatározó elemeit, meghatároztuk az Önkormányzat közép- és hosszú távú céljait, kijelöltük az elvégzendő feladatokat. Az elkövetkezendő években a Gazdasági Programban meghatározott célokat figyelembe kell venni minden a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére irányuló döntésnél.

Pápa, 2025. március 27.

Grőber Attila
polgármester

PÁPA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA * 1. POLGÁRMESTER *